

بررسی مفاهیم معماری پایدار و نقش آن در طراحی محیطی

مهروش کاظمی^{۱*}، رضا فتاحی^۲

۱- دانشکده هنر و معماری ، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شبستر، شبستر، ایران m.kazemi@iaushab.ac.ir

۲- دانشجوی دکتری معماری، دانشکده هنر و معماری ، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بین المللی جلفا، جلفا، ایران fattahi.fr@gmail.com

چکیده

طراحی پایدار نوعی از معماری است که از حداکثر استعدادهای محیطی برای آسایش مصرف کنندگان سود می جوید و ابزارها و راهکارهای هوشمندانه ایی در این راه به کار میگیرد درحالی که شرایط نامطلوب حاصل از ساخت وساز را به حداقل سوق می دهد. ساختمان ها از مرحله ی طراحی و نحوه ی استقرار میبایست به شرایط و موقعیت به خوبی پاسخ مساعد دهند درحالی که مواجهه و مقابله با طبیعت را به حداقل سوق دهند.

یک ترکیب معماری پایدار، نمی تواند به عنوان یک محصول ساخته شده آماده، از یک مکان به مکان دیگر منتقل شود. خط مشی معماری پایدار چند مشخصه را ارائه می دهد، ولی پایداری محیطی، پایداری اجتماعی اقتصادی و ... اساساً ویژگی های محتوایی هستند که به منابع موضعی و محلی موجود یا به حقوق و سنت ها و نیازهای مردم محلی، مربوط هستند. هدف از این نوشتار، تحقیق در مورد مفهوم "معماری پایدار" ، تدوین یک چارچوب نظری جهت تبیین مفهوم مزبور و بازشناسی و معرفی مؤلفه های سازنده آن و نقش آن در طراحی محیطی است. این نوشتار از چند بخش عمده تشکیل می شود. نخست، مفهوم "پایدار" از نقطه نظر ریشه شناسی واژه مورد بحث قرا می گیرد. سپس، این مفهوم از نظر "حالت وجودی" بررسی، آنگاه، اصول طراحی پایدار و ریشه های توسعه ی پایدار ارائه و سپس معماری همسان با محیط بررسی خواهد شد.

امید است معماران معاصر با در نظر گرفتن اصول معماری پایدار محیطی و استفاده از تجربه معماران بزرگ در طراحی های خود ، شاهد پیشرفت هرچه بیشتر کشور عزیزمان ایران باشیم.

واژه های کلیدی: معماری، معماری پایدار، طراحی محیطی، طراحی معماری

۱- مقدمه

می توان گفت طراحی پایدار نوعی از معماری است که از حداکثر استعدادهای محیطی برای آسایش مصرف کنندگان سود می جوید و ابزارها و راهکارهای هوشمندانه ایی در این راه به کار میگیرد درحالی که شرایط نامطلوب حاصل از ساخت وساز را به حداقل سوق می دهد. ساختمان ها از مرحله ی طراحی و نحوه ی استقرار میبایست به شرایط و موقعیت به خوبی پاسخ مساعد دهند درحالی که مواجهه و مقابله با طبیعت را به حداقل سوق دهند. « (احمدی. پاییز و زمستان ۸۲، ص ۹۴).

لذا از نظر پایداری معماری گذشته این دیار چه به واسطه نوع نگرش به انسان و محیط و چه از بابت راهکارها، زمینه ی ارزشمندی برای کاوش می باشد. « مبانی معماری ایران از طبیعت و نیروهای آن اخذ شده (نور، آب، باد و خاک) و قویا متن گرا، زمین مدار و جزء لاینفک محیط است. » (همان ، ص ۹۶).